

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
am dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-ogrske** dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12-50
četrtletno . . . K 6-20
mesečno . . . K 2-10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za **vse druge dežele i. Ameriko** K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (**inzerate**) se plačuje od veterostopne peti vrste po 12 h, za večkratno nadis primeren popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 7.

Celje, v pondeljek, dne 11. januarja 1909.

Leto I.

Naročnina za „Narodni Dnevnik“ znaša za celo leto 25 K, za pol leta 12 K 50 v, za četrt leta 6 K 30 v, in za eden mesec 2 K 10 v. Vsled tiskovne pomote, ki se je vrnila na glavo našega lista, so nam nekateri naročniki pošiljali za četrtletno samo 6 K 20 v, ravno tako nam drugi pomotoma pošiljajo kot mesečno uaročnino 2 K. V interesu reda prosimo, da naj nam vsi cenjeni odjemalci pošiljajo naročnino točno kakor je na glavi zabeležena. Tisti, ki so sedaj premalo poslali, naj izvolijo primanjkljaj prihodnjič dopolniti! Kdor prejema list na ogled in ga hoče naročiti, naj naročnino takoj vpošlje, ker bomo prihodnje dni list vstavljali!

Madžarske zahteve in Slovani.

Celje, dne 10. prosinca 1909.

Na Ogrskem se je posebno v zadnjih tednih razvilo velikansko gibanje za samostojno ogrsko državno banko, — gre se Mažarom v tem pogledu na kratko za dvoje važnih pridobitev: prvič, da dokumentirajo svetu, da so samostojna država z lastnim od Avstrije ločenim gospodarstvom, in vdrugič, da podkrepijo mažarsko narodnost v ogrski državni polovici. Prvo kakor drugo je jasno. — Mažari, ki bi vodili tako državno banko, izkoriščali bi jo v prvi vrsti in edinole za svojo narodnost — šovinizem mažarski je znan, da mu ga ni para —, za obrt, trgovino in kmetijstvo Mažarov in mažaronov ter s tem uničevali slovanske narodnosti ogrske državne polovice.

Stališče Slovanov avstrijske državne polovice nasproti tej zahtevi mora biti, da Mažarom dosego teh ciljev preprečijo in tako onemogočijo še hujše tlačanje Slovanov, Srbov in Rumunov, posebno pa Hrvatov. — Mora se v tem gospodarskem in obenem eminentno narodnem vprašanju onstranske državne polovice doseči sporazumljenje med tostranskimi slovanskimi strankami, posebno med Čehi, Slovenci in Hrvati, da bodo te stranke avstrijskega državnega zbora v tem važnem vprašanju zavzele odločno odklonilno stališče proti prenapetim zahtevam mažarskih šovinistov.

Odločno nastopanje ogrskih slovanskih narodnosti bo težavno, če ne vnaprej nemogoče. Kajti nastopajo, kakor da celi takozvani „Ogrski narod“, — torej neka oseba, katere ni, — zahteva samostojno ogrsko banko, in kriče, da dela tisti, ki tej zahtevi ugovarja proti interesom ogrskega naroda, ga izdaja in državno samostojnost ogrsko zanikuje. — Ogrski slovanski časnikiarji bodo morali molčati, sicer jih zadene kazen večletnega zapora, ogrski narodnostni poslanci bodo morali biti tihi, ali vsaj prehude opozicije ne bodo

mogli delati, ker jih sicer kot izdajice vržejo iz državnozborske dvorane. Tako dela že od nekdaj „kulturen“ in „svo-bodoljuben“ „ogrski narod“ s svojimi narodnostmi in njih zastopniki.

Slovanski poslanci avstrijskega državnega zbora si morajo biti v svesti: dovoliti Mažarom lastno samostojno državno banko se pravi ravno toliko kakor zvečati moč Mažarom in datijim v roke orožje za še hujše zatiranje slovanskih narodnosti na Ogrskem.

Druga zahteva Mažarov stremi po lastnem mažarskem armadnem poveljnem jeziku, kot z bližanje k zadnjem cilju že davne zahteve po lastni mažarski državni armadi. — Avstrijski Nemci se upirajo tej zahtevi deloma zaradi tega, ker je sedaj poveljni jezik nemški in bi nemški vpliv trpel in se zelo zmanjšal ako bi se uvedla mažarsčina v ogrskih polkih, — deloma iz tega vzroka, ker bi, kakor pravijo s tem trpela armadna enotnost, njena uporabnost in moč. — Avstrijski Slovan morajo tudi to mažarsko zahtevo premotriti, kakšen vpliv bi imela uvedba mažarskega poveljnega jezika na Slovane v ogrski državni polovici, v koliko bi Slovanom neugodna rešitev te mažarske zahteve neugodno vplivala na Slovane tostranske državne polovice.

Znana Apponyjeva naučna preosnova je izročila Slovane onstranske državne polovice na milost in nemilost Mažarom. Vzlic baje „vzornega“ narodnostnega zakona se siloma mažarizuje Slovake in na Hrvaškem se nastavlja s pomočjo korumpirane Rauchove vlade vedno več mažarskih šol. — Stem hočejo Mažari znanje svojega jezika razširiti med Slovani in jih sčasoma do cela raznaroditi. — K raznaroditju Ogrskih nemažarskih narodnosti naj služi sedaj tudi vojska. — Vpeljati hočejo mačarski poveljni jezik z izključno mažarskim ali vsaj mažarsko čutečimi in z veliko mažarskimi idejami prešinjanimi častniki in podčastniki, z izključnim mažarskim podučnim jezikom za vojake svoj čas v šoli mažarsčine naučili, zopet oživi in spopolni. — Hočejo, da neuko ljudstvo še bolj kakor sedaj vidi, da le Mažar lahko kaj doseže in da mora vsak, kdor hoče na Ogrskem kaj pomeniti, ne le znati mažarski jezik, ampak s prvim ogrskim narodom tudi čutiti, se njemu prikloniti. —

Ako dosežejo Mažari svoj mažarski poveljni jezik, je s tem zabiti novi kij v slovansko telo, dano je Mažarom novo sredstvo razširiti svojo moč in svoj vpliv. Ogrska vojska se bo naši odtujila, moč Avstrije nasproti Ogrski bo še bolj oslabiljena, vpliv slovanskih narodov na ogrsko politiko bo postal ničev. — Iz koristij dinastije, pred vsem pa iz koristij Slovanov samih je načrtana pot slovanskim politikom. Vprašanje armadnega poveljnega jezika ni zgolj armadno vprašanje ampak vprašanje obstoja in moči slov. narodov

to- in onstran Litve. — Zato se v mažarsko zahtevo po mažarskem poveljnem jeziku nesme privoliti, nasprotno se morajo slovanski in slovanski poslanci složnostno postaviti proti tej zahtevi v interesu slovanskih narodov in močne avstro-ogrske monarhije.

Še eno vprašanje pretresa avstro-ogrsko politiko: namreč uvedenje splošne, enake, direktne in tajne volilne pravice na Ogrskem za ogrski državni zbor. — Razpravljati o Andrássyjevem plutokratsko-oligarhični, edino v prid mažarskemu narodu pri-krojeni volilni reformi bi bilo odveč. Zadostuje opozoriti na njene za Slo-vane škodljive posledice. Določba, da mora vsak, kdor bi naj bil volilne pravice deležen, znati mažarski pisati in čitati, določba, da ima premožnejši in izobraženejši več glasov itd., — te določbe bijejo vsaki pravici in pravičnosti v obraz in so prikrojene tako, da bi na podlagi te volilne pravice, ako se vzakoni, imelo mažarsko pleme za nedogledne čase odločno in nepobiten vpliv na ogrsko politiko. Udušiti se hoče slovanske narode in narodnosti na Ogrskem, ohraniti se hoče za večne čase Ogrsko Mažarom.

In kaj pomeni taka volilna reforma za avstrijske Slovane? — Jasno — nič drugega kakor zmanjšanje njih vpliva na avstro-ogrsko državno politiko, zmanjšanje njih vpliva na državno vodstvo avstrijske državne polovice, ker bi se z uvedbo te volilne pravice uresničila stara želja: „Avstrijo Nemcem, — Ogrsko Mažarom“, in ker vendar avstrijski Slovani — tudi če bi njih koristi ne bile dotaknjene, (pa so!) — ne smejo v decimiranje svojih bratov na Ogrskem nikoli pritrditi. — Tudi v tem vprašanju morajo zavzeti slovanski politiki odločno odklonilno stališče iz varstva lastnih interesov in v varovanje slovanskih narodnosti na Ogrskem.

Slovanska in torej tudi slovanska politika moraimeti pred očmi vedno kot glavni svoj cilj: vzdržati Avstro-Ogrsko monarhijo močno in trdno, — v trdni in močni monarhiji pa priboriti odločilen vpliv Slovanom. In v dosego tega cilja morajo slovanski narodi naše monarhije odločno pobijati vsako težnjo Nemcev ali Mažarov po nadvladi ali premoči.

Uverjeni smo in pričakujemo, da stori slovanska javnost, posebno pa, da stori slovanski zastopniki v avstrijskem državnem zboru vsi brez razlike tudi nasproti navedenim mažarskim težnjam in zahtevam svojo dolžnost.

Dr. A. B.

Kupujte narodni kolek!

Kranjski deželni zbor.

(Izvirno poročilo.)

Sobotna seja je trajala do pol 7. ure zvečer. Klerikalci, kakor že poročano, sami svojih nujnih predlogov niso smatrali za resne: „prebičali“ so jih skozi zbornico, da so še tisti demonstracijski pomen izgubili, ki jim je bil namenjen. Naravnost neverjetno pa je, da so predlog o slovanskem vseučilišču „rešili“ v en četrt uri! Napredne govornike so silili, naj kratko govore, in ko bi imeli priti na vrsto napredni nujni predlogi, so postali Nemci in klerikalci v ginljivem soglasju „trudni“. Ker je seveda zaključenje seje stvar klerikalnega prezidija, so se napredni poslanci morali zadovoljiti s tem, da so se njih predlogi brez debate odkazali odsekom.

Iz vseh debat omenimo le razpravo o deželni banki.

Posl. Mandelj je ob splošni dobri volji govoril o namenih deželne banke, ki bo izdajala zastavne liste ter gojila poleg hipotekarnega kredita baje tudi bančne naloge v ožjem smislu. Eskomptirala bo tudi menice, a pri tem ne bo nič riskirala, kakor trdi posl. Mandelj. Imela bo kreditno podlago v jamstvu dežele, kateri bo pa obenem preskrbela velikanska posojila. Posl. Lenarčič je v imenu narodno-napredne stranke z rahlo ironijo želel banki uspeha in opomnil klerikalce, kako je dr. Krek svoj čas rohnol proti bankam. Dr. Krek je v vidni zadregi ugovarjal. Klerikalci so se pač „poboljšali“. Pri debati o premembi občinskega volilnega reda je dr. Triller predlagal, da se odpravi volilna pravica častnih občanov in izloči viriliste.

V pondeljek in torek zborujejo odseki, prihodnja plenarna seja je v sredo ob 10. uri.

Sijajna manifestacija za slovensko vseučilišče.

Ljubljana, dne 10. prosinca 1909.

Žalostne so razmere sploh, ki vladajo na avstrijskih nemških vseučiliščih, katera je prisiljeno posecati naše slovansko dijaštvo, še žalostnejše pa so te razmere za naše slovanske vseučiliščne-nike. Ta britka dejstva, posebno pa še brezupni pogled v bodočnost, to vse je bilo povod, da je slovensko visokošolsko dijaštvo sklicalo v središču cele Slovenije, v beli Ljubljani, javen shod, na kateremu naj bi se izrekla javna kritika o teh razmerah in v široko maso slovenskega ljudstva zaneslo in podnetilo zanimanje za eno najvitalnejših vprašanj slovenskega naroda — slovensko vseučiliško vprašanje.

Udeležba.

Velika dvorana hotela „Union“ še ni bila tako polna, odkar stoji, navzočih je bilo gotovo do 3000 oseb. Med udeležniki shoda smo videli poslance: dr. Tavčarja, Gangla, Turka, Kneza dr. Pegana, Jarca, dr. Zajca, drž. poslanca Gostinčarja. Udeležilo se

je shoda tudi lepo število narodnih dam. Občinstvo je bilo iz vseh slojev, vseh slovenskih strank. Kot zastopnik vlade je navzoč c. kr. vladni komisar dr. Senekovič.

Varnostne priprave.

Kolikor nam je znano, je vlada v svojem velikanskem strahu za varnost slovenskih zborovalcev imela pripravljeno vse ono število orožnikov, ki so prišli stražiti barona Schwaza ob začetku zasedanja deželnega zbora Kranjskega, in nekaj detektivov je celo poslala v zborovalno dvorano, menda loviti nadkrivce. Da se govorniki niso ozirali na te špijone, je umevno samo ob sebi.

Otvoritev. Predsedstvo.

Za predsednika shoda se izvolil jur. Modič („Slov. dij. zveza“), podpredsednikom jur. Trampuž („Prosveta“) in teh. Kralj („Sava“); za zapisnikarja pa jur. Mašič („Danica“) in jur. Kreč („Slovenija“).

Predsednik pozdravi občinstvo, ter v kratkem začrta namen shoda in predmet razprave. Na to odda besedo

deželnemu poslancu prof. Jarcu.

Ta pozdravi shod v imenu kluba deželnih poslancev S. L. S.

Z zadevo, ki je na dnevnem redu današnjega shoda, se je bavil pred enim dnevom tudi že deželni zbor Kranjski, kjer so poslanci obeh slovenskih strank složno nastopili z zahtevo po slovenskem vseučilišču. Govornik je že ob tej priliki povdarjal, da je kriv vsemu le avstrijski nemški centralizem, birokratizem. Poslanci S. L. S. bodo vedno stali ob strani slovenskemu visokošolskemu dijaštvu, ki se mora sedaj boriti na nemški univerzah celo za svoje življenske pogoje. Zagotavlja, da bo v tem ozirom slovenska državno-zborska delegacija storila vso svojo dolžnost in tudi poskrbela, da se zavzemajo za stvar tudi drugi slovanski zastopniki.

Poskrbelo se bo zato, da se ne bodo samo odpravile krivice, ki jih trpi slovenski narod na šolskem polju, temveč tudi one, ki jih trpimo na polju justice, da se tudi tane bodo smatrali uradniki slovenske narodnosti kot uradniki druge vrste, kakor smatrajo naš narod za narod druge vrste.

Avstrija na nemških avstrijskih univerzah.

K tej točki govori jur. Natlačen („Slov. dij. zveza“): Dogodki zadnjih časov na avstrijskih nemških univerzah kažejo, da je na teh zavodih zavladala popolna anarhija. Ta vseučilišča, ki bi morala biti torišča svobode vede in znanosti, ki so zato dobila svojo avtonomijo, izrabljajo sedaj to svojo avtonomijo, da na njih gospodari nemško burševstvo v vsaj svoji podivjanosti: Na vseučiliščih, posvečenih boginjam vede in umetnosti, vlada sedaj germanški bojni bog. Slovansko dijaštvo se smatra kot tujce, kot goste, ali tu se je pokazal oni veliki nemški narod, ki se tako rad baha s svojo gostoljubnostjo vse drugače kakor gostoljuben. Naša zahteva pa je, da se nas dotle, dokler bo naš narod plačeval davke in s tem svojimi davki plačeval tudi to univerzo, toliko časa hočemo biti enakovredni in enakopravni na teh zavodih.

Znani so dogodki v Ptuj. Ali je Praga morda manj češko mesto nego Ptuj nemško? In vendar so gospodarji v Pragi izzivajoči burši in krvnika se pošlje na Čehe zaradi par burševskih čepic.

Na dunajski univerzi se stepejo enkrat nacionalci in katoliški dijaki, drugikrat nacionalci in judje. 122 ranjenih se je odpeljalo ob nekem takem pretepu z rešilnimi vozovi. Če bi se

Nemcem v Ljubljani zgodilo kaj takega, bi nas postrelili kot pse.

Judje so se pritožili pri rektorju Exnerju (burni „pfuj“ — klici), a ta je dejal, da rampa (kjer se je pretep zvršil) niso akademična tla, naj gredo na policijo. Policija pa jim je rekla, da je rampa na akademskih tleh. Tako se je ustvaril neki nevtralen prostor, na katerem se lahko zgode največji zločini brez kazni.

Prej pa so Nemci še napadli dva italijanska dijaka, ki sta slučajno prišla mimo njih, ko so se zbirali pred juridičnim dekanatom. Vprašali so ju, ali sta Nemca. Ker jim tega nista mogla potrditi, so ju pobili z gorjačami, da sta jim komaj ušla vsa krvava.

„Opozarjam občinstvo, da se mi je ravnokar povedalo, da so med občinstvom detektivi, da naj pazi na svoje medklice“.

Italijanski dijaki so nato izjavili, da se bodo vsem nadaljnim napadom zoperstavili z revolverji. Ko so kmalu potem demonstrirali proti vladi, je 2000 nemških buršev napadlo 250 italijanskih dijakov; pri tem so padli tudi revolverski strelci. Nemški burši so nato pokazali vse svoje „figamstvo“, tekli so milo prosit policijo na pomoč. Nato se je zaprlo vseučilišče, biblioteka, na komando nemških buršev celo mensa academica, da se izstrada nenemško dijaštvo; ko se je pozneje zopet otvorila, so jo zasedli burši in z divjim tuljenjem zabranili vstop nenemškim dijakom. Kakor besni so divjali zoper vse, kar ni nemško.

Tedaj se je praznoval po celi državi jubilej našega cesarja, slovensko dijaštvo ga je praznovalo — **z gladom!** Drugod so ga praznovali z vesellicami, banketi in godbo, a slovensko dijaštvo ga je praznovalo z godbo — z godbo lačnih želodcev!

Pred par dnevi pa se je zgodil še nov atentat na slovensko dijaštvo, slovenski narod. Rektor dunajske univerze Exner (Klici: Pfej!) se je ponižal do najnavadnejšega agitatorja za „Südmarko“ in „šulferajn“, ki izvršuje edino le sklepe nemškega „volksrata“, kateri ima edin besedo v celem sedanjem sistemu.

Na tak način smo prisiljeni tudi dvomiti o nepristranosti izpraševalnih komisij. (Tako je! Res je!)

Politična kronika.

d Še vedno nerazjasnjen položaj.

Dasi se ministrski predsednik baron Bienerth neprenehoma trudi, da bi do 20. januarja, to je do otvoritve državnega zbora nadomestil sedanji uradniški kabinet s parlamentarci, vlada vendar na Dunaju pri najuglednejših parlamentarcih prepričanje, da se mu delo v očigled velikim, začasno nepremostivim nasprotjem strank, katere bi naj tvoril bodoči koalicijski kabinet, ne posreči. Krščanski socialci sicer sedaj kakor prej preže na ministrske portfelje, toda Čehi, kateri so stavili za vstop v koalicijo pogoj, da se omogoči prej delovanje češkega deželnega zbora, vstrajajo pri svoji zahtevi ter se tudi nočejo sprijazniti z drugim predlogom, da vstopijo v kabinet ugledni parlamentarci brez obveznosti do svojih strank. Tako pridobiva vedno več so mišljenikov mnenje, da še v bližnji bodočnosti ne zavladajo koalirane stranke zbornice, nego ostanejo na svojih mestih dosedanja uradniški ministri. To mnenje se širi še tem več, ker je sedanje uradniško ministrstvo v kratkem času svojega delovanja izvršilo velik kos dela, pri katerem bi bilo lahko padlo pri starem mešetarskem načinu parlamen-

arnega delovanja več kabinetov združenih strank. Proračunski provizorij, zakon, ki pooblašča vlado podaljšati trgovinske pogodbe, in prvo čitanje zakona o aneksiji Bosne in Hercegovine, vse to je spravila sedajna vlada z vidno spretnostjo v najkrajšem času in brez vsakih koncesij strankam pod streho. Če se še posreči Bienerthu premostiti prepad med Čehi in Nemci, tadaj so tla za parlamentariziranje pripravljena. Ob tej priliki pa bodi naša jugoslovanska parlamentarna delegacija z vso odločnostjo na pozorišču, da se je ne prezre, ker sicer smo zopet za nedogleden čas prepuščeni samovolji nemškega ministra krajana, ker, kakor smo imeli priliko prepričati se v zadnjem času, se na druge slovanske ministre ne moremo zanesti.

d Pogajanja med Avstrijo in Turčijo. Iz Carigrada se poroča, da je stopil avstrijski poslanik v Carigradu zopet v dogovor z velikim vezirjem da na podlagi novih instrukcij reši preporno vprašanje o aneksiji Bosne in Hercegovine. Avstrija vstraja pri svojih predlogih glede trgovinske pogodbe, strinja pa se že naprej s turško namero, da se zviša carina od 11 na 15 odstotkov ter da se vpeljejo gotovi monopoli. Glede odškodnine stoji Avstrija na stališču, da je pripravljena odškodovati Turčijo za v anektiranih provincah ležeča državna posestva v znesku od 2 in pol milijonov turških funtov. Ker pa stoji avstrijska vlada na stališču, da juristična stran tega vprašanja še ni popolnoma dognana, ker bi ta posestva lahko bila last tudi teh provinc, stavlja še pogoj, da se to vprašanje prej dožene.

Nedeljski dunajski „Fremdenblatt“ meni, da se je s tem stanje pogajanja znatno izboljšalo. Turčiji se ponudi določen znesek, kar nedoločene terjatve in protiterjatve pri obračunavanju izključuje in upati se sme, da Turčija tega za njo ugodnega predloga ne odvrne.

d Število žrtev v Južni Italiji.

Iz Rima se o izgubah v potresnem ozemlju končno poroča: mrtvih je v Messini 108.000, v Reggio di Calabria 31.000, v Palmi 4500, v Milettu 2300, v Bagnari 800, v Villi San Giovanni 3700, v Pelaru 3300, v Scilli 2800, torej skupno 156.400. Ako računamo število žrtev v majhnih krajih na 3000 ter še prištejemo mrtve v San Eufemiju, narase število žrtev na 160.000. K temu pretresnemu številu pride še po priliki toliko ranjencev; a število mrtvih se še pomnoži za one, kateri so podlegli v času prevoznje v bolnice v Rim, Napoli ali Palermo.

Drobne politične vesti.

Zborovanje delavskih bolniških blagajn, ki jih vodijo soc-demokratske organizacije, se je vršilo dne 4. t. m. na Dunaju. Zastopanih je bilo 690 blagajn z 1.400.000 člani. — Kako se godi v Indiji pod angleško vlado? O tem pripoveduje v belgijskem listu „Peuple“ Indijec Krishna, ki živi na Belgijskem. 81 milijonov ljudi v Indiji — pravi — ima tam po 14 vin. dnevnih dohodkov. 50 milijonov ljudi si more komaj kupiti obed. Niti 7% otrok ne more obiskovati šol. Nad 2 milijona ljudi pogine vsako leto vsled gladi in kuge. 23% svojih dohodkov plačuje indijsko ljudstvo vsako leto državi t. j. Angležem, a nima mesta, kjer bi izreklo svoje želje. Svoboda mnenja v besedi in pisavi je uničena. Res lepo znajo gospodariti nad zaslužnemi narodi Angleži. — Roman Durowski, poljski poslanec v ruski dumi, odloži, kakor poroča krakovski „Czas“, še ta teden svoj mandat. — Vprašanje

Krete. Dne 5. t. m. se je vršilo v Carigradu protestno zborovanje zoper aneksijo Krete od strani Grške. Je skoro gotovo, da bo kretska vprašanje v kratkem rešeno v smislu turških zahtev.

Dnevne vesti.

o Slovenski visokošolci pri rektorju dunajske univerze Exnerju. V soboto je bila deputacija slovenskih akademič. društev „Slovenije“, „Save“ in „Danice“ pri rektorju vseučilišča dr. Exnerju, da zahteva od njega, naj da nemudoma odpraviti na črni deski nabit, Slovence žaleč razglas, v katerem „Südmark“ in „Der deutsche Volksrat für Untersteiermark“ pozivata nemške absolvirane pravnike, naj vstopijo v sodno službo pri okrožnih sodiščih v Celju in Mariboru, da na ta način izpodrinejo Slovence iz sodne službe na Spod. Štajerskem. Rektor je deputaciji arogantno odgovoril, da **pod nobenim pogojem ne prekliče in ne da odstraniti dotičnega razglasa.** Slovenski visokošolci se tudi pritožijo pri vodji avstrijskega ministerstva Kanjeri.

b Grof Barbo posnema Marcheta! Ravnatelj ljubljanskega gledališča g. Govekar je vložil na deželni odbor prošnjo, da bi se dovolilo prirejati v bodoče slovenske predstave ob torkih, četrkih, sobotah in nedeljah. Prosil je tudi za prezidavo gledališča v toliko, da bi se v II. nadstropju napravili mesto lož sedeži, dijaško stojišče pa naj bi se precej razširilo. Kakor slišimo, ta prošnja še ni prišla na deželni zbor in da jo je deželni odbornik grof Barbo spravil v svojo miznico. Ako je to res, je dolžnost slovenskih poslancev, da ga takoj primejo za nšesa.

b Dr. Korošec možbeseda. Poslanec dr. Korošec je obljubil slovenskim dijakom, da bo njegova stranka spravila vseučiliško vprašanje v proračunsko debato državnega zbora. Ko pa so imeli klerikalci ob proračunski razpravi odločno nastopiti, pa so se skrili pod klop in molčali, ker jim je baron Bienerth potisnil v strankarske jasli nekoliko sladkega sena.

o Občni zbor okr. odbora Nar. stranke v Ormožu se je včeraj izvršil častno in lepo ob mnogobrojni udeležbi somišljenikov iz celega okraja. G. Janko Lesničar je podal kratak pregled važnejših političnih dogodkov v minulem letu; veliko razburjenje je med zborovalci vzbudilo dejstvo, da so „kmečki“ prijatelji v km. zvezi glasovali za ogrsko nagodbo, katera je tudi delni vzrok letošnje vinske krize v okraju. Glede bodočih deželnozbornih volitev se je klenila sledeča resolucija: „Na shodu Narodne stranke dne 10. jan. v Ormožu zbrani deželnozborni volilci zahtevajo, da naj Kmečka zveza v najkrajšem času odgovori na kompromisno ponudbo Nar. stranke. Želijo, da se naj sklene pravičen kompromis med strankama, da bodo spodnještajerski Slovenci kar najboljše zastopani v deželnem zboru. Ako pa Km. zv. ne bi ugodila tej pravični zahtevi, bodo volilci Nar. str. sami kar najodločnejše posegali volilni boj.“ G. M. Stibler je predaval o povzdigi vinske kupčije in o ustanovljeni vinarski zadrugi v Mariboru. Razvila se je živahna debata, ki je rodila marsikateri dober nasvet in sklep. Pri volitvah v novi okr. odbor se je izreklo priznanje in zaupanje dosedajnemu okr. odboru, zlasti pa njegovemu vrlému načelniku g. Jos. Šinku, katerega se je naprosilo, da bode tudi nadalje vodil strankino organizacijo v okraju. V odbor so se izvolili somišljeniki iz vseh stanov in krajev v okraju. Sedaj pa na krepko odločno in neumorno delo!

o Blamaža g. kapl. Rabuze pri Sv. Barbari v Halozah. Hoteč preprečiti občni zbor narodnega bralnega društva „Naprej“, ki se je vršil včeraj pri Sv. Barbari v Hal., je sklical g. kaplan Rabuza tudi občni zbor svojega kršč. „izobraževalnega“ društva h Korjenjaku nasproti šoli, kjer je imel „Naprej“ svoj občni zbor. Prišlo je na ta občni zbor — 5 ljudi, 2 moška in 3 ženske. Torej popolna blamaža! Za društvo „Naprej“ pa bodi to opomin, da koraka neprestano „naprej“ v izobrazbi svojih zvestih članov in Barbarčanov.

b Iz sodne službe. Sodni avskultant v Gradcu g. Adam Ban je premeščen k sodišču v Celje.

o Plesni venček priredi v nedeljo 17. t. m. v „Skalni kleti“ „Bralno društvo za Gaberje, Spodnjo in Gornjo Hudinjo“. Društvo je tako važnega pomena za celjsko okolico, da gotovo zasluži vsestranske podpore Celjanov in okoličanov. Zato bi bilo želeli, da se prireditve tega društva udeležijo vsi Slovenci in je tako gmotno in moralno podprejo. Torej v nedeljo vsi v „Skalni kleti“!

o Plesni odsek „Celjskega Sokola“ naznanja slavn. občinstvu, da prične v sredo dne 13. t. m. zopet s plesnimi vajami. V bodoče se bodo vršile plesne vaje vsak ponedeljek, sredo in petek. Vstopnina za dame 40 vin., za gospode 60 vin. Na zdar! — Plesni odsek C. S.

o Izginil je celjski zlatinar Almoslechner, baje, ker ne more plačati svojih dolgov.

o Umril je v petek v Železnikih na Kranjskem starosta kranjskega učiteljstva nadučitelj Levičnik, brat predsednika deželnega sodišča. Svoj čas je mnogo pisal pri „Novicah“ in „Zgod. Danici“.

b Volitve v mestni šolski svet ljubljanski so prinesle delno zmago klerikalcev. Izvoljen je bil klerikalni kandidat Simon z enim glasom večine napram naprednjaku Črnagoju, propala pa je klerikalka Šerc. Pohvalno je omeniti nastop učiteljic, o katerih je rekel g. dr. Šusteršič, ko je izvedel o izidu, da so ga „pokidale“. Vrlim naprednim učiteljicam je bila napredna misel prva stvar. Klerikalci so delali z vsem pritiskom: tri učitelje so pregovorili s tem, da so jim dali ure na deželni (!) trgovski in zadružni (prav-zaprav strankarski) šoli. Enega so pritiskali s tem, da se „Glasbena Matica“ podelželi in potem tam izgubi ure. Drugemu so dejali, da njegov brat ne dobi mesta v Ljubljani, če bode volil napredno. Tretjemu so grozili, da bodo še otroci trpeli, če ne bo klerikalno volil. Tak naravnost kazniv terorizem je prinesel Simonu zmago. Sicer pa g. Simon ne bo vesel zmage, ker mu je s tem še manj mogoče, da enkrat iz hiše pahne domačega prijatelja patra Hijacinta. Konečno omenimo, da je g. Simon šele lani postal klerikalec iz navdušenega naprednjaka.

b Še nekaj o Belarju. Kranjski deželni šolski nadzornik Belar je slab računar. Niti potresnih računov ni delal sam, pač pa njegovi dijaki. Belarju predstavljajo znanstvene časopise iz francoščine in angleščine njegovi učenci. Kranjska hranilnica pa mu je najela mehanika, ker on ne pozna instrumentarija. Lep učenjak in še lepši šolski nadzornik!

b Delniška družba združenih pivovaren Žalec-Laški trg je imela včeraj 10. t. m. občni zbor. Udeležilo se ga je 35 akcionarjev, ki so zastopali 4717 delnic z 943.400 K kapitala. Bilanca izkazuje 7270 kron 05 vin. čistega dobička. V upravni svet so izvoljeni: dr. Brenčič za predsednika, dalje dr. Karlovšek, Roš, Roblek, Širca, Tikač.

b Šmartno v Rožni dolini. Pri zadnjih občinskih volitvah so tukaj zmagali vrli slovenski kmetje proti volji kaplana Kovačiča. Nič ne pomaga! Za „narodni sklad“ se je nabralo včeraj v Ormožu pri veselem omizju K 15'30. Pristrčna hvala in priporočilo v posnemanje!

Strelnski klub se je ustanovil v Konjicah, ki že prav pridno deluje.

Hišniki slov. hiš v Celju imajo sedaj mnogo sitnosti in neprilik. Ambroschitz jih vedno kliče na magistrat kakor hitro je le kaka malenkost snega ali ledu pred hišo, ki ni potresen, dočim imajo nemški hišniki zlate čase. Pri Leskošku smo celo videli, da so mestni delavci trosili pred hišo. — Danes zjutraj je bl. Rakuschevega skladišča padla neka ženska, policaj pa jo je zvil k — Stelcerju! Tako pravico deli nemški magistrat v Celju.

Občni zbor slovenjegraške podružnice Ciril-Methodove družbe dne 6. t. m. je bil veličastna manifestacija narodne misli v Slovenjemgradu in v ponosni narodni občini Šmartno. V imenu glavne družbe je govoril potovalni učitelj Ivan Prekoršek. Po zborovanju se je vršila ljudska veselica v novi restavraciji g. Kaca, ki je moralno in gmotno uspela nepričakovano dobro. Podružnica odpošlje družbi 200 K pokroviteljnine kot čisti dobiček slavnosti. Čast takemu delu!

Taščo je umoril neki Sauseng s pomočjo svoje žene v Rinegga bl. Radegunde pri Gradcu. Sauseng je na pol zmešan in surov človek, kateri je živel s svojo taščo v vednem prepiru.

V Gornjem gradu se je osnovala „Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda“. Pravila so se že predložila vladi v potrdilo. Kakor hitro dobi osnovalni odbor potrjena pravila, skliče prvi občni zbor. Med vrlimi rodoljubkami v Gornjem gradu je veliko zanimanje za družbo in so te nabrale že lepe svote. Živele!

V Gornjem gradu se je na Sv. treh kraljev dan na čitalniškem odru ponovila tridejanka Cigani. Dvorana je bila zopet polna. Tokrat je bilo zlasti kmečko ljudstvo v pretežni večini. Posebno dosti jih je bilo iz Bočne pa tudi Novoštitčanov je bilo primerno število. Izostali niso Ljubenci in celo iz Nazarij smo videli obiskovalce igre. Igralke in igralci so izvedli svoje vloge prav dobro. Da, nekateri nastopi so bili še boljši. Igra je zelo ugajala in nismo slišali nepovoljne kritike, ampak vse je bilo zadovoljno ter se je splošno izrekla želja, da bi se kmalu zopet igralo na lepem čitalniškem odru. — Kakor smo zvedeli izza kulis, so se marljivi čitalniški diletantje že pričeli pripravljati za novo igro, katero nameravajo še ta mesec uprizoriti.

Ponesrečil se je pri podiranju dreves v Prekopi pri Vranskem Janez Planinc. Pripeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je pa vsled dobljenih poškodb že umrl. Sodna preiskava bode pokazala, kdo je kriv te nesreče.

Znamenje časa. V neki praški tovarni je zgrabil stroj ekspeditorico ter jo močno ranil. Ker zdravniki niso mogli cele rane pokriti z njeno lastno kožo, se je razpisalo 400 K onemu, ki si pusti na stegnu odrezati toliko kože, da se z njo bolnici pokrije rana. Takoj po oglasu se je priglasilo 30 ljudi, moških in žensk. Danes se jih je prijavilo čez 200 in vedno še prihajajo ponudbe, seveda ne iz ljubezni iz usmiljenja do dekleta, ampak samo zaradi denarja, kar vsi sami priznavajo.

Farne matrike. Trutnovski dekan ni hotel sina nekega češkega delavca v češkem jeziku zapisati v matrike. Zato ni hotel dati ta delavec sina krstiti. Ne dolgo za tem je pa dobil pismo od dekana, naj le prinese dete h

krstu, ker se bode dete vpisalo češki v matrike. Tudi pri nas bi ne bilo napacno uporabiti v takih slučajih enako sredstvo.

Smrt v ječi. Dne 8. t. m. je zaprla policija v Kapfenbergu na Gornještajerskem pijanega voznika Joža Unš v občinsko kajho, naslednega dne zjutraj so ga našli mrtvega. Zdravnik je izjavil, da je Unš umrl vsled pijanosti.

Premembe pri učiteljstvu. Učitelj na okoliški deški šoli v Celju, g. Juro Kislinger, prideljen je v službovanje z jan. t. l. štirirazrednici v Petrovčah; iz Petrovč pa je premeščen tam. suplent g. Delakorda na celjsko okoliško šolo.

V pojasnilo. Piše se nam: Omenili ste zadnjič odlikovanja naduč. in okr. šl. nadzornika Fr. Brišnika v Brucku. Mož — piše se Brišnik — je res rodod iz Št. Jurja ob Taboru, torej slovenskega pokolenja, a čuti se čisto — Nemca. Tudi njegovi nemški gornještajerski tovariši ga imajo za svojega „stramm“ — brata!

d „Ravnatelj“ Jurkovič iz Šmarja pri Jelšah postal je, kakor to poroča graška „Pädagogische Zeitschrift“, odbornik klerikalne štajerske učiteljske združbe „Vinzenz Milde“. — Toliko v označbo najnovejšega tega šl. ravnatelja ter v popolnitev tozadevne notice v 4. številki našega lista! — (Bog ve, ali ta usmiljeni gosp. nadučitelj podpira slovensko Ciril-Methodovo družbo, ki skrbi za revne slovenske otroke ob mejah? Op. ur.)

d Iz Sv. Petra v Sav. dol. Danes zjutraj je pobrala bridka smrt tukajšnjega vrlega in dobro značnega gostilničarja Marka Pirca. Umril je v najlepši moški dobi. Bodi mu zemljica lahka!

Demonstracije v zagrebškem gledališču so uprizorili klerikalci in frankovci o priliki uprizoritve neke igre s protiklerikalno tendenco, ki jo je spisal urednik Mirko Dežak. Vkljub vsem škandalom se je pa vendar igra dokončala; a odstavili so jo iz repertoara.

Umril je v Sp. Dravogradu trgovec in posestnik David Manhart star.

Bojkot avstr. blaga na Turškem še traja neprestano dalje. 5. januarja se je vrnil parnik „Amphitrite“ v Trst z vsem blagom, ki je bilo namenjeno v Aleksandrijo in Sirijo.

Učiteljsko mesto. Razpisano je mesto stalnega ali začasnega učitelja na petrazrednici v Št. Ilju v Slov. gor. Prošnje do 31. januarja.

Vranska podružnica sv. Cirila in Metoda je priredila v nedeljo dne 3. t. m. javno predavanje o Savinjskih planinah. Predaval je s pomočjo skiopiktika učitelj g. Iv. Jakše.

Vinski sejm priredi 26. in 27. jan. nemška kmetijska podružnica v Št. Ilju v Slov. goricah.

Obrtno-nadaljevalne šole. C. kr. ministerstvo za javna dela je poleg navadne letne podpore letos prvič nakazalo šolskemu odseku obrtno-nadaljevalne šole v Šoštanju znesek po 50 K za ustanovo šolske knjižnice. Ta dar je v razmerju s podporami, katere dobivajo nemške šole, zelo malenkosten, vendar pa je iz tega razvidno, da pojmi pri vladi veliko važnost vzgoje obrtniškega naraščaja. Nemci so nas na tem polju zopet prehiteli. Povsod snujejo enake šole in si vzgojujejo obrtniški naraščaj, ki jim obeta vsled boljše teoretiške izobrazbe trdno podporo v njihovem stremljenju, uničiti slovensko obrt ne le s premočjo kapitala, ampak tudi s premočjo duha. Tem šolam nasproti so le tam, kjer so osnovane na podlagi slovenskega učnega jezika.

Slovenski trgi in večje narodne občine, snujte obrtno-nadaljevalne šole in poskrbite, da se bode obrtniški stan,

ki je v vseh večjih krajih merodajen činitelj v občinski upravi, po svojem obrtniškem naraščaju tako ukrepil, da bode zamogel izpolniti upanje, ki se glede gospodarske samoosvojitve opravičeno stavi v njega!

V posnemanje! Tirolec Jože Gruner, posestnik neke v turističnih krogih priljubljene gostilne v Soldnu je daroval sekciji Insubruck nemško-avstrijskega alpskega društva 1170 K kot del čistega dohodka v minuli turistični dobi. — Tujci prinesejo v alpske dežele zlasti v Švico in na Tirolsko ogromno denarja. Tudi pri nas bi bilo lahko tako. Imamo krasne kraje, divne gorske doline (n. pr. Logarjeva dolina, Savinska dolina itd.) imamo nebotične planinske orjake imamo neprekosljive naravne krasote — a vendar primeroma le malo tujcev prihaja k nam. Potrebno bo udobnosti in pa da vsi merodajni faktorji delujejo v prosep prometu s tujci. Tirolski gostilničar kar na enkrat plača precejšnjo svoto, a pri nas pa je malokateri član „Slovenskega planinskega društva“. Po drugod se gostilničarji ponujajo, da tujcu, kolikor najbolj postrežejo, da je vse čisto, snažno, dobro, pri nas pa mislijo, za turista je vse prav. — Tudi v tem oziru bo potrebno izpregovoriti resno besedo.

o † Franc Hanželič. Iz Hardeka pri Ormožu nam prihaja žalostna vest, da je umrl tam v soboto gosp. Franc Hanželič v 64. letu svoje starosti. Bil je dolgoletni župan hardeški, cerkveni ključar in poprej tudi podnačelnik okr. zastopa. Bil je vselej vnet Slovenec in je pomagal povsod pri narodnih in gospodarskih napravah. Bil je tudi član krajn. šol. sveta Ormož-okolica in med ustanovitelji hardeške slov. požarne brambe. Naj bi mu bila po trdem delu v življenju zemljica lahka! — Pogreb se vrši jutri, 12. t. m.

o Berlin za nemško šolstvo na Spodnjem Štajerskem. 26 let že dobivajo nemške šole in otroški vrtci na Spod. Štajerskem denarno podporo iz Berlina. Letos so dobili v Pobrežju pri Mariboru 60 kron, v Hrastniku 40, v Slovenski Bistrici 35, v Slov. gradu 35, v Studencih, Brežicah, Sevnici, Vojniku, Rogatcu, Ormožu, Ljutomeru in Pekrah po 25, Št. Ilj in Vitanje po 24, Pragersko in Velenje po 20 K.

Potres v južni Italiji.

Italijanska komora o potresu.

Rim, 9. jan. Debata o odredbah za ponesrečence se nadaljuje.

Pomožna akcija dunajske rešilne družbe.

Katanija, 9. januar. Od 9000 do 11000 ljudi je dobilo tople hrane. Delovanje dunajske rešilne družbe žanje nepristransko priznanje. Deloma so se odigravali jako burni prizori, ko so začele kuhati 3-kuhinje na prostem dunajske rešilne družbe. Tisoči in tisoči ljudi so se rinili zraven, in šele vojaški kordon je mogel zabraniti prevelik naval. Za jutri so napovedani večji dovozi hrane iz Trsta in reke.

Položaj v Mesini in Reggio.

Mesina, 9. jan. Vodovod je zopet popravljen in preskušnja vode je doglala, da je ista popolnoma zdrava.

Reggio di Calabria, 9. jan. Inženirji preiskujejo stavbe javnih uradov. Skoraj vse dokumente in vrednosti javnih uradov in bank so našli. Poštni minister je olajšal izplačevanje zneskov poštne hranilnice v razrušenih mestih.

b Reggio di Calabria. General Mazzitelli da delati lesene kolibe in je zato spravil skupaj ves material, ki ga je v Reggio dobiti.

b Genova, 10. jan. Kakor poroča kapitan parnika „Campania“, je moral vstajo mesinskih beguncev udušiti s tem, da je odredil strožje redarstvene navedbe.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Slovensko gibanje v Trstu.

Trst, 11. jan. Včeraj je bilo v Trstu in okolici 12 dobro uspešnih shodov narodnega delavstva v zadevi prelomitve pogodbe z „Dalmacijo“. Jutri (torek) izkruhne skoro gotovo generalni štrajk slovenskih voznikov v Trstu. Zadruga voznikov, pri kateri je izmed 150 voznikov Trsta včlanjenih 140 voznikov, je bila v vseh 5 delih mesta odklonjena pri oddaji voženj. Vse vožje za okoli 180.000 K so se oddale laškim izkoriščevalcem. Štrajk bo velikega pomena.

Homatije med Avstrijo in Srbijo.

b Pariz, 11. januarja. Pariški list „Temps“ predlaga zanimivo rešitev balkanske krize. List je mnenja, da bi bilo posredovanje ene edine države med Avstrijo in Srbijo težko možno; kajti Rusija ima ozirne na Francijo, Nemčija na Avstrijo. Tudi bi bilo posredovanje ene države za drugo žaljivo. Drugače bi bilo, ako se bi 3 neinteresirane države, n. pr. Nemčija, Anglija in Francosko začele oficijozno dogovarjati glede rešitve balkanskega problema. Ako bi se ta poskus posrečil, bi ne veljal kot razsodba, ampak kot prijateljski svet balkanskim državam. Avstrija in balkanske države bi morale potem ta svet uvaževati.

Homatije.

Petrograd, 11. jan. Poslanik knez Urussow je svoj čas obvestil ministerstvo zunanjih zadev na bližnjo aneksijo Bosne in Hercegovine. Ker ni dobil nobenega odgovora, je podučil carja samega o položaju in mu naznačil cel aneksijski načrt. Minister Izvolski je bil zelo nevoljen vsled tega in od tedaj je bila razprtija med obema diplomatoma.

Potres v Južni Italiji.

Rim, 11. jan. V Reggiju se začela novo življenje. Prebivalci stannjejo po noči v šotorih. Vojaštvo in delavci so že očistili velik del cest. Včeraj so našli živa nekega moža in mlado dekle, katera sta se rešila v neko vinsko klet.

Rim, 11. jan. Včeraj je bil v Mesini zopet potres. Morski val je odtrgal 200 m dolg zid pri keju. Voda odnesla veliko množino žakljev z moko in tri železniške voze, v kateri, je bil živ.

Tržne cene.

9. januarja.

Na dunajski borzistagnirata ponudba in konzum še vedno. Tendence je trdnjša. Pšenica se je dvignila za 10 vin.; žito samo za 5 vin.; ječmen je ostal; turšica je notirala za 10, oves za 15 vin. višje kot pred tednom.

Kava: Santos Good Average za marc 32'75, za maj 31'75, za september 31'—, za december 30'50. Tendence stalna.

Produktni trg: Pariz: moka za tekoči mesec 29'10, moka za prihodnji mesec 29'40, moka za januar — april 30'20, moka za marc — junij 30'40, pšenica za tekoči mesec 22'45, pšenica za prihodnji mesec 22'45, pšenica za januar — april 23'30, pšenica za marc — junij 23'50, žito za tekoči mesec 16'40, žito za prihodnji mesec 16'35, žito za januar — april 16'90, žito za marc — junij 16'90.

Sladkor: Praga: surovi sladkor prompt K 22'85, za oktober — december K 22'05. Tendence mirna.

Produktni trg. Budimpešta. Pšenica za april K 12'75 pšenica za oktober K 10'87, žito za april K 10'23, žito za oktober K 9'12, oves za april K 8'70, oves za oktober K —, turšica za maj K 7'27, ogrščica za avgust K 13'90. Promet 6.000 met. st.

Budimpešta, 7. jan. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 120 do 122 vin., mlade, srednje 122 do 123 vin., mlade, lahke 122 do 123 vin.; zaloga 23.416 kom.

Svinjska mast 133'—, namizna slanina 107'—.

Iz sodne dvorane.

Nepopoljšljiv tatiček Johan Mičan iz Tišnovic na Moravskem, porabi vsako priliko, da si kaj tujega prilasti. V Stopercih je vzel par čevljev in obrišalko, v Trbovljah pa zimsko suknjo, par hlač in par čevljev. Okrožno sodišče v Celju ga je dalo za 18 mesecev pod ključ. — Ravnotako nevaren tat je že večkrat predkaznovani Franc Irga iz Lehna, ki je vlomil lansko jesen v župnišče pri Sv. Martinu, kjer je župniku J. Lenartu ukradel nekaj čez 100 K v gotovini. Obsojen je bil pred istim sodiščem na 13 mesecev težke ječe.

d Dobri zobje. Dobre zobe je imel obtoženec Arnšek Martin iz Vel. Pirešice, ki je v družbi Forštner Blaža in Pader Franca prišel k Repiču v Vrhah, kjer so začeli vsi trije brez vzroka pretepavati pijanega Antona Puhlina. Navzoči Blaž Verdev se je potegnil za njega pa zato jih je prav pošteno skupil. Arnšek ga je vgriznil v prst in ga tudi skušal v glavo vgrizniti. Marjeta Kos, ki je hotela pomiriti fante, je bila tudi poškodovana. Razgrajati so nato skušali vdreti v Repičevo hišo, kar se jim je tudi posrečilo in notri so mahali s koli in noži okoli sebe, pa k sreči nikogar niso zadeli. Domačim se je posrečilo jih zopet ven vreči pri čem pa je Arnšek ugriznil Marijo Repič v prst in roko. Nato so bombardirali hišo in okna. Zato je dobil Arnšek pred okrajno sodnijo v Celju 10 mesecev težke ječe Forštner 4 in Pader po 3 mesece navadne ječe.

Društvene vesti.

Redni občni zbor kluba napr. slov. akademikov v Celju se vrši ponedeljek dne 11. prosinca t. l. v rdeči sobi v Narodnem domu ob 8. uri zvečer s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo odbornikov. 4. Poročilo revizorjev. 5. Poročilo o narodni zbirki. 6. Volitev novega odbora. 7. Slučajnosti. Poročilo o narodni zbirki bode brezdvomno zelo zanimivo in se zato vabijo vsi celjski Slovenci, da se udeležijo tega zborovanja.

Narodna čitalnica v Žalcu ima svoj redni občni zbor v ponedeljek, dne 18. prosinca t. l., ob 8. uri zvečer v gostilni Roblekovi z običajnim dnevnim redom. V slučaju nesklepnosti se bo zborovalo pol ure pozneje ob vsakem številu dr. štenikov.

d Izobraževalno društvo v Št. Petru v Sav. dolini vabi na svoj II. občni zbor, ki bo v nedeljo, 17. januarja ob 3. uri pop. v prostorih g. Žganka v Št. Petru.

Iz Št. Janža pri Velenju. V veselje družbi g. Franca Delakorda se je nabralo v prid družbi „Sv. Cirila in Metoda“ 380 K.

d Narodna čitalnica na Vranskem izvolila si je pri občnem zboru dne 6. t. m. za l. 1909 sledeči odbor: Karel Schwentner, predsednik; Franc Schaur, podpredsednik; Ivan Kramar, tajnik in blagajnik; dr. Rih. Karba, knjižničar; Franc Kolšek, Simon Meglič in Franjo Oset, odborniki. V tem letu čitalo se je 921 knjig. Društvo je naročeno na „Slov. Narod“, „Narodni Dnevnik“, „Slovenca“, „Slovana“, „Ljub. Zvon“, „Dom in svet“, „Družbo sv. Mohorja“ in „Slov. Matico“.

d Bralnega in pevskega društva „Maribor“ redni občni zbor se vrši v četrtek 14. t. m. ob 8. uri zvečer v Narodnem domu v Mariboru. Dnevni red: 1. poročilo odbora, 2. volitev novega odbora, 3. slučajnosti.

Odbor bralnega društva v Gaberjih se je sledeče sestavil: predsednik; Pušnik; podpredsednik: Grilec; odborniki: Konečnik, Bobek, Šarlah, Pfeifer, Kovač, Heiligstein; namestniki: Žagar, Sadu, Omladič.

Šaleška čitalnica v Šoštanjii imela je svoj občni zbor v nedeljo dne 3. prosinca 1909 in si je na istem izvolila sledeči odbor za leto 1909: Predsednik g. notar Vinko Kolšek, podpredsednik g. Rudolf Kramar, blagajnik Anton Kocuvan, tajnik Franc Vrečko, odborniki gg. Alois Trobaj in g. Ivan Koropec, pregl. računov gg. Simon Wutt in Jakob Volk.

Na prvem izrednem občnem zboru odseka „Prosvete“ za slovenjebistriški in konjiški okraj je bil izvoljen za predsednika agr. V. Starovašnik.

Odseku „Prosvete“ za slovenjebistriški in konjiški okraj so darovali gg.: Jos. Majhen, asistent pri fin. direkciji v Gradcu 2 K; prof. Božidar Štifter 5 K; nadalje po 1 K: Franc Koropec, Studenice; Fr. Košir, Št. Jur ob Taboru; Jos. Bračko, Črešnjevce. Lepa hvala! Živeli posnemovalci!

Učiteljsko društvo za ptujski okraj ima svoj redni letni občni zbor v četrtek 14. januarja 1909 v okoliški šoli v Ptuj. Začetek točno ob 10. uri popoldne. — Vspored: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi in poročila predsedstva. 3. Letno poročilo tajnika in blagajnika. 4. Volitev predsednika, odbora in socialnega odseka. 5. Naš položaj (kratko poročilo o stanju akcije za regulacijo učiteljskih plač itd.). Poroča tov. A. Pesek. 6. Kako se uspešno prirejajo roditeljski sestanki. Predava v imenu soc. odseka „Zveze“ tov. M. Sotošek, nadučitelj v Žetalah pri Rogatcu. 7. Slučajnosti. Pred zborovanjem je ob pol 10. uri istotam seja socialnega odseka ptujskega učiteljskega društva. Ker je seja izredno važna se je p. n. odborniki in odbornice naj gotovo polnoštevilno udeležijo. — Po zborovanju je skupni obed v gostilni Zupancič. K obilni udeležbi vabi odbor.

Na občnem zboru moške Ciril-Metodove podružnice v Trbovljah 3. t. m. je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik: Robert Plavšak, učitelj, podpredsednik: Dragotin Režan, rudniški uradnik, tajnik: Gustav Vodušek ml., učitelj, tajn. nam.: Franc Festajn, paznik, blagajnik: Leopold Čimperšek, učitelj, blag. nam.: Niko Pintarič, krojaški mojster, odbor-

nika: Josip Velkavrh, učitelj, Ivan Komat, krojaški pomočnik, preglednika računov: Juro Naglav, paznik, Dragotin Rupnik, trgovski sodrnik. Zastopniki za glavno skupščino Ciril-Metodove družbe: za podružnico Robert Plavšek, učitelj in Martin Bočko, rudar; za pokroviteljnine: Anton Počivavšek, posestnik in gostilničar, Oskar Moll, učitelj in Albert Kramer, pravnik.

Čitalnica pri Sv. Lenartu u Slov. gor. ima svoj redni letni občni zbor dne 17. prosinca 1909 ob 2 uri popol. v čitalniških prostorih. Na vsoporedu je: a) Poročilo tajnika, b) Poročilo blagajnika, c) volitev novega odbora za l. 1909, d) Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Ljutomera. Odbor kluba samcev se zahvaljuje tem potom vsem za prijazno sodelovanje pri prvi njegovi veselici dne 27. decembra t. l. V prvi vrsti se zahvaljuje narodnim gospicam Pepici Pihlarjevi, Viki Repičevi, Milki Karbovi in Mimici Stajnkovi, ki so postavile vse svoje moči v dober prosep prireditve. Da pa smo predstavo samo tako dobro izpeljali, pripomogla sta gotovo največ g. jur. Slavko Vrščič kot izboren režiser in g. Fran Zacherl, ki je sprejel vkljub obilemu delu rado-voljno vodstvo petja in salonskega orkestra. Zahvaljujemo se nadalje vsem gg. članom narodnega orkestra, ki so nam žrtvovali polovico počitnic in g. učitelju Karbu za prijazno sodelovanje. Zahvala gre tudi čitalnici v Kamniku, ki nam je drage volje posodila igro, partituro in druge potrebščine, bralnemu društvu v Ljutomeru, ki nam je prepustilo društveni oder in gc. Kukovec, ki nam je dala na razpolago dvorano in vse priprave.

Učiteljsko društvo za ljutomerski okraj ima svoj redni občni zbor v četrtek, dne 14. januarja po 10. uri popoldne v Franc Jožefovi šoli v Ljutomeru. V slučaju slabega vremena se občni zbor preloži.

Išče se spretnega igralca glasovirja za plesne vaje. Ponudbena na naslov: Brunon Rotter, Celje, Šilerjeva ulica.

Svoji k svojim!

Slovenski trgovci pozor!

Naročujte svoje blago pri skoz in skoz slov. tvrdki

„Merkur“ J. Ulčakar in dr.

Trst, ulica Torre Bianca 9.

Zaloga kave, riža in družega kolonijalnega blaga.

Na debelo.

Nakup in prodaja domačih pridelkov.

8 10-6

Narodno podjetje!

Goriška tovarna mila

A. Gabršček,

izdekuje vse običajne vrste čistilnega mila. Priporoča pa v prvi vrsti najboljše prašno milo:

Koza s solncem (Caprasole)

ki se prodaja v ko-

rist in z znakom

družbe sv. Cirila in Metoda.

Cene konkurenčne, izdelek prve vrste.

Svoji k svojim! Podpirajmo razvoj domače industrije!

40 5-1

